Notat

Dato: 1. august 2017

Til: Bestyrelsen

Fra: Administrationen

Kommuners aktiviteter på genbrugsområdet

Indledning

Ankestyrelsen har den 28. juni 2017 afgivet en udtalelse om lovligheden af kommuners salg af genstande, som borgere afleverer på genbrugspladser. Uagtet, at Reno Djurs ikke driver genbrugsbutikker, indeholder udtalelsen elementer, der er interessante i forhold til Reno Djurs' ordning for direkte genbrug.

Udtalelsen er ikke fuldstændig klar og entydig og giver på visse områder udtryk for modsatrettede synspunkter. Udtalelsen kan derfor give anledning til fortolkninger.

Kursiveret tekst neden for er uddrag fra udtalelsen:

Er genstandene på genbrugsstationen affald?

Det fremgår af Miljøstyrelsens udtalelse af 4. januar 2017 til Statsforvaltningen, at genstande, som indehaveren afleverer på for eksempel en genbrugsplads i den hensigt, at genstandene kan genbruges af andre, ikke er affald, og at håndteringen af dem dermed ikke omfattet af affaldslovgivningen.

Såfremt en person afleverer en genstand på genbrugspladsen med den hensigt, at en anden kan genbruge den, skiller han sig ikke af med genstanden i affaldsbekendtgørelsens forstand. Derfor vil en genstand, som afleveres i et genbrugsbur på genbrugspladsen ikke umiddelbart være affald. Når denne genstand ikke er affald, er den ikke reguleret af Miljøstyrelsens (affalds)regler.

Pointe: De materialer, som borgerne afleverer til direkte genbrug, er ikke affald i lovgivningens forstand.

Med denne betragtning skal Reno Djurs' hidtidige synsvinkel ændres. Reno Djurs har hidtil anskuet alle materialer og produkter, som borgere og virksomheder afleverer på genbrugsstationerne, som affald. Det skyldes en pragmatisk vurdering af, at de materialer, genbrugsstationernes brugere afleverer, må være omfattet af affaldsbekendtgørelsens § 2, stk. 1:

> **§ 2.** Ved affald forstås i denne bekendtgørelse ethvert stof eller enhver genstand, jf. bilag 2, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med.

Reno Djurs har anvendt den hidtidige betragtningsmåde for at legitimere gebyrfinansieringen af alle genbrugsstationernes aktiviteter, herunder direkte genbrug.

Må kommunerne beskæftige sig med andet end affald?

Der må i forbindelse med modtagelsen af genstande fra borgere være overladt kommunen et vist skøn med hensyn til at vurdere, om genstandene skal håndteres som affald, som skal forberedes til genbrug, eller om genstandene kan genbruges direkte.

Det er på denne baggrund Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner er berettigede til at tage imod genbrugsgenstande, herunder elektrisk og elektronisk udstyr, når det sker som en naturlig afrunding af kommunens opgaver på affaldsområdet, herunder opgaven med at forebygge affald.

Pointe: Det ligger inden for rammerne af kommunens affaldsopgaver at håndtere materialer, som ikke i lovens forstand er affald. Dermed er Reno Djurs berettiget til at drive ordningen for direkte genbrug.

Reno Djurs er endvidere berettiget til at lade elektrisk og elektronisk udstyr være omfattet af ordningen for direkte genbrug.

Må vi forære ting væk?

Salget skal ske til markedspris for at undgå, at kommunen forvrider konkurrencen i forhold til private erhvervsdrivende. Hvis kommunen sælger affaldet til en lavere pris end markedsprisen, vil det desuden efter omstændighederne kunne udgøre en ulovlig støtte til køberen.

Ankestyrelsen skal i denne forbindelse bemærke, at det ikke vil være lovligt, hvis en kommune vederlagsfrit overdrager affald til private eller erhvervsdrivende, hvis affaldet har en markedsværdi og kan sælges.

Ved at forære ting væk, der måtte have en økonomisk værdi, vil Reno Djurs på baggrund af ovenstående kunne kritiseres for at yde ulovlig støtte til de borgere, som bruger ordningen.

Det er imidlertid administrationens vurdering, at det ud fra dels en værdispildsbetragtning, dels en samlet økonomisk betragtning om de omkostninger, der vil være forbundet med at drive butik, ikke vil være ulovligt at lade genbrugelige materialer og genstande være omfattet af Reno Djurs' ordning for direkte genbrug.

Er elektronik på genbrugsstationen altid affald?

Det fremgår af Miljøstyrelsens udtalelse af 4. januar 2017 til Statsforvaltningen, at kommuner ikke må forberede elektronikaffald til genbrug, eftersom indsamlet elektronikaffald i medfør af WEEE-bekendtgørelsen skal overdrages til producenterne.

Det er på denne baggrund Ankestyrelsens vurdering, at det vil være i strid med lovgivningen, hvis kommuner og kommunale fællesskaber sælger elektronikaffald, som er modtaget fra borgere på kommunale genbrugspladser. Affaldet skal i stedet håndteres i overensstemmelse med WEEE-bekendtgørelsen.

Pointe: Ankestyrelsens synspunkt er inkonsistent. Hvis der er tale om elektronikaffald, skal det håndteres i overensstemmelse med WEEE-bekendtgørelsen. Ankestyrelsen forholder sig imidlertid ikke direkte til, hvorledes elektroniske komponenter, der ikke er affald, skal håndteres. Som tidligere omtalt indgår det i Ankestyrelsens udtalelse, at kommuner er berettigede til at tage imod genbrugsgenstande, herunder elektrisk og elektronisk udstyr, når det sker som en naturlig afrunding af kommunens opgaver på affaldsområdet.

Reno Djurs må derfor antage, at såfremt elektroniske komponenter kan genbruges direkte, er der som udgangspunkt ikke tale om affald. Herved vil der ikke følge en forpligtelse til at håndtere disse komponenter i overensstemmelse med WEEE-bekendtgørelsen. Det vil således være inden for lovens rammer at lade elektroniske komponenter, der ikke er affald, være omfattet af ordningen for direkte genbrug.

Konklusion

Reno Djurs kan med fuld legitimitet drive ordningen for direkte genbrug – også selv om produkter, der modtages og gives videre, ikke nødvendigvis er affald i lovgivningens forstand. Også gebyrfinansieringen af ordningen for direkte genbrug (som udgør en del af den samlede gebyrfinansiering af genbrugsstationerne) er legitim.

Det må endvidere betragtes som legitimt lade elektriske og elektroniske produkter, der ikke er affald, være omfattet af "Gi' det videre". I den forbindelse skal det nævnes, at det formelt set er kommunerne, der som affaldsklassificerende myndighed skal tage stilling til, om elektriske og elektroniske produkter, der afleveres på genbrugsstationerne, er affald eller ej.